

Միեր ԲԵՅԼԵՐՅԱՆ

ԿԵՂԵՔԻՉՆԵՐԸ

ուռս խփեցին երեքի կողմերը։ Երեկ զանգել ասել էին` վաղը կեսօրին տանը եղեք, գալու ենք գազի հաշվիչը փոխենք, այնպես որ, կարելի է ասել` գրեթե չէին ուշացել։

- Գազի հաշվիչի համար ենք եկել,- սկսեց բալզակյան տարիքի տիկինը, որի անունը, ինչպես հետո պարզվեց, Ստելլա էր։

- Գիտեմ,- ընդհատեցի կոշտ,-ուշացաք։

- Հա, բնակիչներից մեկի մոտ մի քիչ...

- Ի՞նչ ա պետք,- արձագանքեցի մռայլ։ Տանը փող չկար, գազի գինը բարձրացրել են, հիմա էլ ինչ-որ հաշվիչ են փոխում, նեղություն են տալիս։
  - Մի հատ աստիճան տվեք, հեսա վարպետը կիջնի, որ փոխի։
  - Տաբուրետկա...ոտներն էլ խաղում են,- քրթմնջացի անտրամադիր։

- Շատ լավ, հիմա կանչեմ, իններորդ հարկում է։

- Շատ ե՞մ սպասելու... տեղ պիտի գնամ... առանց էդ էլ ձեր պատձառով...

- Չէ, հենց հիմա լիֆտով իրեն կիջեցնեմ...

Ստելլան անհետացավ վերելակի դռների հետևում, իսկ ես գազի հաշվիչի տակ տեղադրեցի աթոռակը՝ խորհրդածելով տիկնոջ վերջին արտահայտության վրա՝ հիմա կիջեցնեմ։ Մտածում էի՝ ով էլ լինի էդ վարպետը, մի երկու քաղցր բան ասելու եմ էս թալանչի երկրի մասին էլ, իրենց մասին էլ, որ էս երկրի թալանին մասնակցում են, մեզ կեղեքում։ Մի խոսքով, ընդդիմադիր էի տրամադրված։ Տանր փող չկար։

Նախքան վերելակի դռները կբացվեին՝ զգացի էժան օղու հոտը։ Ստելան թևև ընկած, վերելակից հանեց հայ ժողովրդի կեղեքիչին՝ 40-45 տարեկան բարձրահասակ տղամարդու, որն ինձ տեսնելով՝ կարձ ասաց.

- Ես՝ Վալեռ, ինքը՝ Ստելլա։

- Օգնեք, էլի,- խնդրեց Ստելլան, և ես մյուս կողմից բռնեցի Վալեռի թևից։

Միակ միտքը, որ այդ պահին ինձ այցելեց՝ հնարավոր չէ։ Մտածեցի, հնարավոր չէ, ուղղակի բացառվում է, որ ծալվող ոտքերով Վալեռը դողացող ոտքերով աթոռի վրա կարողանա որևէ գործողություն կատարել։ Ի զարմանս ինձ, Վալեռը մեկ րեպեում քանդեց հին հաշվիչը, տեղադրեց նորը՝ ընթացքում հասցնելով ինձ բազմանշանակ աչքով անել։ Ես նրան հուսադրող գլխով էի անում` կա, տանը ունեմ։ Ստելլան ինչ-որ թղթեր էր դեմ տալիս փոշոտ շքամուտքում, որ ստորագրեմ։ Հետո գրիչ խնդրեց։ Երբ գրիչով դռնից դուրս էի գալիս՝ Վալեռը ելավ դեմս։

- Պիտի ստուգենք՝ օդ թողո՞ւմ ա գազդ, թե՞ չէ,- բարձր ասաց նա, որ Ստելյան լսի։

- Սաղ ըլնենք,-ասացի, երբ մտանք խոհանոց,-կոնյակի սպիրտ ա:

- Վայ, ես քու ցավը տանեմ,-կիսաձայն ասաց հուզված Վալեռը ու քաշեց գլխին:

- Էրեկ աչքիս կարգին քցել ես։ Կներես ուրիշ բան չունեմ,- ասացի` պարզելով նրան հացի չորացած կտորը։

- Վայ, ես մեռնեմ քո սրտին։ Արա էս պադեզդում մենակ դու մարդ դուրս էկար,-արձագանքեց Վալեռը,- հա, էրեկ մի հատ թագավոր անձնավորության հետ էինք, էս ձեր մայլեքից ա, կարգին խմինք։ Չեմ ուզում անունը տամ...

- Հասկանում եմ... Դե մի բան ասա,- առաջարկեցի` լցնելով երկրորդ բաժակը և գաղափար չունենալով, թե ինչու չի կարող տալ իր հարբեցող ընկերոջ անունը։ Կոնյակն առել էի ամիսներ առաջ, երբ մեր տանը իյուրրևկալեցինք լեհական ծագմամբ մի ամերիկյան պրոֆեսորի։ Լսել էի, թե լեհերը կարգին խմում են, և չսխալվեցի, բայց շշի կեսը մնացել էր։ Մինչև Վալեռի հայտնվելը իմ շքամուտքում, և կարելի է ասել, իմ կյանքում, մոռացել էի այդ շշի մասին։ Գիտեի, որ Վալեռը կյանքիցս անհետանալու է նույնքան անակնկալ, որքան հայտնվել է, և որ նրան հինգ րոպե հետո մոռացած եմ լիևելու, բայց ուրախ էի, որ իմ նեղության մեջ մենակ չեմ, մեկի հետ կարող եմ խոսել։ Բայց խոսողը հիմնականում Վալեռն էր, որն ասես իմ անունից և իմ տեղն էր խոսում։
- Արա, բա էս երկիրը երկիր ա՞,-տրտնջում էր նա,- արա, բա խի՞ պըտի քու պես թագավոր տղեն գազի փող տա...արա, թալանին, արա, էս ազգին...

- Սրտիցս ես խոսում, Վայեռ...սաղ ոյնենք...

- Երբ դուրս եկանք շքամուտք, Ստելլան մեղադրական նայեց մեզ:

- Էդ քանի՞ անգամ ստուգեցիք,-հարցրեց ինձ։

- Երեք,-վստահ պատասխանեցի։

ԿԵՂԵԶԻՉՆԵՐԸ

- Լավ, Վալեռ տղա, ես քո հետ վարչությունում կխոսեմ,-ֆշշացրեց Ստելլան։

- Ստել ջան, սենց ազիզ տղու համար բա մի հատ չստուգեի՞նք։ Բա որ օդ

թողեր...

- Պլոմբը դիր, գնում ենք...երեք հատ պիտի փոխենք էսօր,-մռայլ ասաց Ստելյան։ Նրա ձայնի մեջ անհուսության ելևէջներ կային։

- Մինչև մի անգամ էլ չստուգենք, չեմ թողնելու գնաք,-վճռական ասացի

Վայեռին,-աչքիս օդ էր թողնում։

Ստելլան թունոտ նայեց ինձ, բայց ոչինչ չասաց։ Ես ու Ստելլան հենց սկզբից իրար չսիրեցինք։

- Արա, բայց դու էս ինչ թագավոր տղա ես,- ասաց Վալեռը խոհանոցում՝

հերթական բաժակը կոնծելով։

- Դու կարգին աշխատող տղա ես,- ասացի,- բայց էդ Ստելլայի պես գազի տեսուչներին չեմ սիրում։ Հեսա քեզ էնքան խմացնեմ, չկարանա տանի։

- Վալ, ես մեռնեմ էն քո թագավոր սրտին։ Արա, դու էս ի՞նչ տղա ես։

- Բարով տեսանք։

Շշի տակ դեռ մնացել էր։ Շիշը դրեցի Վալեռի կեղտոտ պայուսակի մեջ, որը նա հեռատեսորեն հետն էր վերցրել տուն մտնելիս։ Գրկախառնվեցինք, թփթփացրինք իրար թիկունք, հազար տարվա բարեկամների պես, որ առանց բառերի իրար հասկանում են։ Ստելլան, դատելով իր բացակայությունից, արդեն բարձրացել էր իններորդ հարկ։

- Նայի` Ստելլան քեզ էն բանից չանի,-ասացի, երբ սպասում էինք

վերելակին:

- Աշխարհում տենց կանյակ չկա, ցավդ տանեմ, որ խմես, Ստելլային ուզենաս,- ասաց՝ դեմքը կնձռոտելով։

- Դրա համար եմ ասում, զգույշ էղի։

- Չէ, իրան ասել եմ` մի անգամ էլ ինձ գործ անելուց ձեռ քցես, էս ռազվադնոյ կլուչը իջնում ա գլխիդ։

- էհ...էս կողմերը լինես՝ էրևա,- ասացի, երբ արդեն լիֆտում էր։

- Լյուբոյ հարցով, հարազատ։ Ես ձեր տեսուչն եմ։ Տեսուչդ ...եմ։

Հայհոյանքը արդեն լսեցի փակ դռների հետևից։ Վերելակը տարավ Վալեռին դեպի նորանոր սխրանքներ, իսկ ես տուն մտա մի տեսակ թեթևացած, սփոփված էն մտքից, որ էս կեղեքիչների դեմ մենակ չենք, իրար թև ու թիկունք ենք, իրար պահում ու օգնում ենք...